

Rada navrhla Stanislava Baťu na titul Nositel lidové tradice

30.5.2024 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Dalším certifikovaným řemeslníkem, který udržuje tradice lidových řemesel v Pardubickém kraji, by se měl stát výrobce dýmek z Proseče, pan Stanislav Baťa. Na seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury míří v kategorii Masopustních obchůzek obec Jeníkov, kde tento obyčej obnovili v roce 2016. Návrhy musí ještě v červnu potvrdit Zastupitelstvo Pardubického kraje.

„Návrhy pro Pardubický kraj připravuje Muzeum v přírodě Vysočina v Hlinsku, které je součástí Národního muzea v přírodě. Jeho pracovníci spolupracují s etnografy v kraji a mají perfektní přehled jak o lidových výrobcích, tak o tom, jak se udržují, případně probouzejí v našem kraji různé tradiční zvyky, na které se časem pozapomnělo. Na krajském seznamu bylo dosud 11 řemeslníků, tím dvanáctým bude dýmkař Stanislav Baťa,“ říká náměstek hejtmána pro kulturu Roman Línek.

Stanislav Baťa je ve své rodině už čtvrtou generací, která se věnuje zhotovování dýmek. Odkoukal to od své maminky a už dvacet let se tomuto řemeslu věnuje na plný úvazek. „V současné době je Stanislav Baťa v Proseči jediným výrobcem, který navazuje na domácí zpracování dýmek,“ konstatuje etnografka Ilona Vojancová.

V Proseči se dýmky vyrábějí od roku 1842. Řada lidí pracovala v místní dílně, další vyráběli dýmky po domácku, a to až do roku 1950, kdy museli přejít také do továrny. Po restituci a privatizaci vznikla nyní firma BPK s.r.o. Tradiční výroba dýmek na Prosečsku byla zapsána na Seznam nemateriálních statků tradiční kultury v roce 2016.

Dosavadní zápisy najdete na: Pardubický kraj - Nositelé tradice (pardubickykraj.cz)

Masopustní obchůzky na Hlinecku se rozšíří o obec Jeníkov

Pravidelné konání obchůzek mělo v Jeníkově v letech 1997-2016 pauzu, proto nebylo zařazeno do společného zápisu nemateriálních statků tradiční lidové kultury dříve. „Tenkrát se nenašel ten správný organizační duch, který by lidi dal dohromady. Ale vzhledem k tomu, že jsou obyvatelé Jeníkova úzce propojeni příbuzenskými vazbami s dalšími tradičními obcemi a někteří se účastnili masopustů ve Vortové, Studnicích či Blatně, rozhodli se opět obchůzky obnovit i doma. A tak se od roku 2016 masopust do Jeníkova zase vrátil,“ popisuje Ilona Vojancová.

Masky nyní doprovází dechová hudba Mrákotínka a průběh obchůzky je totožný s těmi dalšími v sousedních obcích. Ráno požádají masky ústy strakatého o povolení k obchůzce představitele obce. Poté obcházejí dům po domu, kde je pro ně přichystáno pohoštění. Čtveřice turků tančí před domem kolečko. Závěr obchůzky se odehrává v sále kulturního domu, kde je obřadně poražena maska kobyly. Po jejím oživení se koná zábava, která většinou skončí o půlnoci.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/124919/rada-navrhla-stanislava-batu-na-titul-nositel-lidove-tradice>